

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جزوه تخصصی شنوایی شناسی؛

ویژه گروه‌های جهادی درمانی

موضوع: مجموعه‌ای از بایسته‌های کاربردی و تخصصی برای سنجش شنوایی

در اردوهای جهادی

۱۵ ص.

تولید شده توسط: مرکز مطالعات و هدایت حرکت‌های جهادی با همکاری
معاونت جهادسازندگی سازمان بسیج دانشجویی و گروه جهادی منتظران مصلح
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

تابستان ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۵.....	هدف
۶.....	شرایط نیروی شنوایی شناس
۶.....	جامعه هدف
۷.....	امکانات و تجهیزات
۷.....	محیط کار
۸.....	ساز و کار اجرایی
۱۰.....	نکات
۱۱.....	فرم

هدف

حس شنوایی یکی از مهم ترین حواس پنجگانه است که برای برقراری ارتباط با محیط پیرامون به شدت به آن نیازمندیم. شنیدن یکی از ارکان اساسی فراگیری زبان است. هرگونه اختلال در سیستم شنوایی در دوران زبان آموزی می تواند عواقب جبران ناپذیری از جمله: اختلالات تکلم، افت تحصیلی، انزوا و غیره را به جای بگذارد. از این رو توجه به سیستم شنوایی و ارزیابی مدون آن در دوره های مختلف رشد از اهمیت بالایی برخوردار است.

با توجه به امکانات تیم درمان در اردوهای جهادی و شرایط خاص ارزیابی شنوایی در محیط روستا، شرایط آزمایشگر، حداقل امکانات و تجهیزات، گروه هدف، روش غربالگری شنوایی و ارجاع در سنین مختلف به شرح ذیل می باشد:

شرایط نیرهی شنوایی شناس

تعداد آزمایشگر: حداقل یک نفر/ ترجیحاً یک نفر خانم جهت ارزیابی بانوان

شرایط آزمایشگر (با هدف غربالگری): حداقل دانشجوی ترم ۴

در صورت انجام غربالگری نوزادان و یا تمپانومتري: حداقل دانشجوی سال آخر

جامعه هدف

در شرایط اردوی جهادی و با توجه به میزان امکانات و نیروی انسانی در ابتدا اولویت غربالگری با کودکان ۶ تا ۱۱ سال و یا ۶ تا ۱۵ سال می‌باشد.

و در صورت امکان غربالگری نوزادان ۰ تا ۶ ماه، تست TEOAE جهت ارزیابی ابتدایی شنوایی نوزاد انجام می‌پذیرد.

در ادامه در صورت امکان در افراد بالای ۱۵ سال و افراد مسن که شکایت شنوایی یا مشکلات گوش دارند هم انجام می‌پذیرد.

همچنین چه برای کودکان و چه بزرگسالان در صورت وجود دستگاه تمپانومتري، ارزیابی سلامت پرده گوش و گوش میانی انجام می‌شود.

امکانات و تجهیزات

۱. اتوسکوپ، اسپکولوم، باتری
۲. دستگاه ادیومتر غربالگری
۳. پنبه الکل و دستکش
۴. فرم ثبت نتایج اتوسکوپی و وضعیت آستانه‌های شنوایی (فرم منظور در ادامه خواهد آمد)
۵. در صورت امکان دستگاه غربالگری نوزادان (OAE) و دستگاه پورتابل تمپانومتري جهت ارزیابی نوزادان و بررسی سلامت پرده گوش و گوش میانی

محیط کار

محیط ساکت با حداقل میزان نویز؛ ترجیحاً یک اتاق مجزا برای ارزیابی شنوایی در نظر گرفته شود و امکان اتصال دستگاه به برق فراهم باشد.

سازه کار اجرایی

- کودکان و بزرگسالان:

در ابتدا معاینه اتوسکوپی انجام می‌شود. در این مرحله باید به سلامت پرده گوش و وجود هرگونه ترشح، جسم خارجی، سرومن و عفونت و هرگونه ناهنجاری‌های ساختاری توجه کرد. در صورت مشاهده موارد فوق کودک را به متخصص گوش و حلق و بینی ارجاع می‌دهیم.

در مرحله ارزیابی شنوایی در ابتدا به کودک آموزش می‌دهیم که با شنیدن هر بار صدای بوق دست خود را بالا بیاورد. سپس گوشی را به طور مناسب روی گوش قرار می‌دهیم و تن خالص را در فرکانس‌های ۵۰۰ و ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ و ۴۰۰۰ هرتز در سطح ثابت ۲۰ دسی بل ارائه می‌دهیم. در صورت عدم پاسخ در هر یک از فرکانس‌ها، کودک را جهت انجام تست جامع شنوایی و تعیین میزان دقیق و نوع افت شنوایی به نزدیک‌ترین کلینیک مجهز شنوایی‌شناسی ارجاع می‌دهیم.

- نوزادان:

هدف از ارزیابی شنوایی نوزادان، شناسایی افراد دارای مشکلات شنوایی و انجام مداخلات درمانی و توانبخشی است.

از ۲۴ ساعت پس از تولد نوزاد، امکان ارزیابی شنوایی وجود دارد.

جهت ارزیابی نیازمند اتاقک اکوستیک نیستیم. صرفاً لازم است تست در محیطی ساکت و در حالی انجام شود که کودک آرام و ترجیحاً خواب باشد.

رایج‌ترین آزمون در غربالگری نوزادان آزمون OAE می‌باشد.

پروپ مناسب را انتخاب کرده و آزمون را برای هر دو گوش انجام می‌دهیم. دامنه پاسخ ثبت شده معیار قبولی و یا رد شدن در آزمون است.

در صورتی که نتیجه تست مردود باشد باید تا پایان یک ماهگی تکرار شود. همچنین در کودکانی که عوامل خطرزا دارند نیز تا پایان یک ماهگی تست را تکرار می‌کنیم.

در مراحل بعد نوزاد را جهت ارزیابی‌های تکمیلی و مداخلات توانبخشی به مراکز مجهز شنوایی‌شناسی ارجاع می‌دهیم.

توصیه های مراقبتی و پیشگیرانه گوش و شنوایی:

۱. از گوش پاک‌کن استفاده نکنید. جرم یا وکس گوش ماده‌ای طبیعی برای محافظت از گوش می‌باشد و به صورت طبیعی به سمت خارج هدایت می‌شود. استفاده از گوش پاک‌کن برای تمیز کردن مجرای گوش به هیچ وجه توصیه نمی‌شود زیرا موجب فشردن وکس و ایجاد حساسیت و گاهی آسیب به پرده گوش می‌شود.
۲. در صورت ترشح بیش از حد وکس و احساس پری گوش یا افت شنوایی و یا وزوز، جهت تخلیه وکس به پزشک گوش و حلق و بینی مراجعه کنید.
۳. اگر دچار احساس درد یا گرفتگی گوش و یا ترشح شدید، که معمولاً به دنبال سرماخوردگی اتفاق می‌افتد، باید هرچه سریع‌تر به پزشک مراجعه کنید تا از عوارض احتمالی جلوگیری شود. امر فوق در کودکان اهمیت جدی تری دارد، زیرا که در صورت عدم پیگیری، موجب عوارضی از جمله افت شنوایی و پارگی پرده گوش می‌شود.
۴. همچنین در کودکان بعد از درمان باید معاینه مجدد انجام شود تا از بهبود کامل عفونت اطمینان حاصل شود.
۵. از حضور در محیط‌های پر سر و صدا پرهیز کنید و در صورتی که در محیط شغلی با سطح شدت صوتی بالا کار می‌کنید، حتماً از محافظ شنوایی استفاده کنید.
۶. در صورت استفاده از هندزفری، میزان صوت را به حداقل برسانید. مواجهه طولانی مدت با اصوات بلند موجب افت شنوایی حسی_عصبی می‌شود که غیر قابل بازگشت است.

فرم

فرم غربالگری شنوایی بزرگسالان:

❖ گوش راست:

- تمپانومتري: قبول ارجاع
- اتوسكوپي: قبول ارجاع
- ادیومتری: قبول ارجاع

Fre	۵۰	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۶۰۰	۸۰۰
q	*	*	*	*	*	*	*
TH							

❖ گوش چپ:

- تمپانومتري: قبول ارجاع
- اتوسكوپي: قبول ارجاع
- ادیومتری: قبول ارجاع

Fre	۵۰	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۶۰۰	۸۰۰
q	*	*	*	*	*	*	*
TH							

ارجاعات:

متخصص اطفال متخصص مغز و اعصاب متخصص گوش و حلق و

بینی

مشاوره شنوایی شناسی گفتار درمانی بهزیستی

سایر متخصصین (ذکر تخصص مورد نیاز):

توضیحات:

فرم غربالگری شنوایی نوزادان:

نام نوزاد: نام مادر: تاریخ زایمان:

❖ گوش راست:

اتوسکوپی: قبول ارجاع
تمپانومتري: قبول ارجاع

OAE: قبول ارجاع
AABR: قبول ارجاع

❖ گوش چپ:

اتوسکوپی: قبول ارجاع
تمپانومتري: قبول ارجاع

OAE: قبول ارجاع
AABR: قبول ارجاع

- نیاز به تکرار آزمون OAE / AABR وجود دارد؟ بله خیر زمان تکرار آزمون:

ارجاعات:

متخصص اطفال متخصص مغز و اعصاب متخصص گوش و حلق و

بینی

مشاوره شنوایی شناسی گفتار درمانی بهزیستی مشاوره

ژنتیک سایر متخصصین (ذکر تخصص مورد نیاز):

توضیحات:

